

QUÆSTIO II.

Quare dicitur Spiritus Sanctus venit, mansionem facit?

5. At Christus D. quod apud observantem sua mandata, ad eum venimus, & mansionem apud eum faciemus. Nam Spiritus S. cum venit in hominem, mansionem facit apud eum. Ad hanc rem denotandam dum Act. 2. describitur adventus Spiritus S. n. 2. dicitur: Factus est repente de celo sonus tanquam advenientis spiritus vehementis... Et apparuerunt illis dispersa lingue tanquam ignis sedentes super singulos eorum, & repleti sunt omnes Spiritu S. Sonus venit repente; quæ enim repente fiunt, maxime animam excitant, & commovent: Tamen Apost. non dicuntur repleti Spiritu sancto, quando sonus advenit, sed quando in figura linguarum sedit super singulos eorum.
6. Maxime expendendum est, quod Spiritus S. sedit super singulos eorum. Primò: D. Cyrillus Jerosolymitan. Catecheli 17. ait: Sedit super illos, ut nova corona spirituales per linguas igneas imponeretur capiti eorum. Linguarum proprius locus est os; tamen linguæ Divini spiritus non in ore, sed in capite sedent, quia Apostoli per suas linguas igneas verborum Dei erant coronandi in capite, ut omnibus imminerent. Secundò, Ammonius, ut eos delectaret Orbis doctores, eosque ostenderet celesti sapientia, ac facundia præditos, Tertio: Ut fieret evidens quod Spiritus S. tam in ipsis Apostolis, quam eorum successoribus, ut ait D. Chryl. perpetuè permanens esset, usque ad finem mundi, juxta stabilitatem Christi Joan. 14. n. 16. Nam sessio stabilitatem, firmitatem, ac perpetuitatem dicit.
7. Quarto: D. Greg. Naz. Orat. 44. sic ait: Sessio hæc regia in Spiritu S. dignitatis excellentiam designat, eisque super sanctos requiem, Sedit Divinus Spiritus super capita Apostolor. ad ostendam suam supremam regiam excellentiam & quod ipse sedit, ac requiem habet super sanctos. Primò requievit & sedit super ipsam Sanctum Spiritum Christum J. sum in Jordane, cum baptizaretur à Joan. Vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam, & venientem super se: Math. 3. n. 16. alii legunt. Manentem in eo: ut ostenderetur, quod vox Patris intonans: hic est filius meus dilectus: ad Christum dirigebatur, & non ad Joan. ut ait D. Hieron. Sedit Columba super caput Jesu: ne quis putaret vocem Patris ad Joan. factam, non ad Dominum Sic & alii patres, ut dixi to. 1. lib. 3. c. 2. q. 22. n. 80. Et ut etiam ostenderet, quod Spiritus sanctus totum Christum, omnesque ejus potentias gubernabat, ac dirigebat, ut ibid. n. 79.
8. Secundò, & singularissimo modo requievit Spiritus sanctus super sanctissimam Virginem, ut ait Andr. Gret. de Orat. 1. Annuntiatione. Novam Dei arcam, in qua Dei spiritus conquevit: A primo instanti suæ immaculatæ Conceptionis absq; ulla labe peccati originalis, & actualis, in omni puritate, ac sanctitate eam replens, ut ait Petr. Dam. serm. de Annuntiatione: A Deo electam, & prælestam, totam rapuit sibi Spiritus sanctus: ut decebat illi quæ eligebatur, ut filium Dei generaret, ipsamque nutrire, indeque specialiter eam Spiritus sanctus gratiâ

sua regeneravit, ac nutriti divino, ac Spirituali cibo. Unde merito Spiritus S. appellatur nutritius ac pædagogus Virginis Mariæ ab Andr. Cret. & ait: Porro congrua ei scilicet Virgini Mariæ profertur esca, hâtenusq; alit, nulla hominum manu comparato cibo, qui medicum aliquantum ejus est alendus lacte: ac Spiritus sanctus nutritus efficitur Virginis. Destinabatur Virgo ut infantem lactaret Deum purissimo uberum lacte, ac ut illum fasciis stringeret, hoc quodammodo officio Spiritus S. nutritus efficitur Virginis: cum illa futura esset mater, ac nutritrix filii dei anticipato sumptuosius obsequio vices ex parte recipiat. Nutritus efficitur virginis: Et quia Virgini Mariæ, ut matri datur, non solum filium suum Jesum nutrit, sed etiam custodire, hinc & Spiritus S. sic ipse purissimæ Virgini quasi Ang. custos, ut h. bei S. Odon. Camerac. in Exposit. Canon. dist. 3. & refertur à Cerda ad Terull. lib. de Baptismo c. 4. ubi ait: De Virgine, habeatur scilicet, Custode Spiritu sancto, sine omni culpa vixisse, quasi habuisset Angelum custodem Spiritum sanctum.
Tertio, requiescit divinus Spiritus super Justos, & Sanctos, 1. Petr. 4. n. 14. Spiritus Dei super vos requiescit: cum eos justos, & sanctos facit, & in tantum elevat, & sublevar, ut qui erant filii iræ, & servi peccati, per gratiam suam fiant filii dei. Ait Apostolus ad Galat. 4. n. 6. Quoniam autem estis filii, misit Deus Spiritum filii sui clamantem: Abba Pater: Unde fieri potuit, quod homo, qui erat servus peccati, ac sub diaboli jugo, ad tantum apicem elevaretur, ut dicitur Deum habere Patrem, ipsumque ut patrem clamare, ac dicere, quod videbatur impossibile: Tamen divinus spiritus per suam gratiam in nobis infusam, difficultatem abstulit, & tantam dignitatem nobis dedit. D. Chrysol. serm. 71. ait: Misit Deus Spiritum filii sui clamantem Abba pater. Lacescit mens, & cor nostrum desit ad Divina, nisi Deus qui fieri jubet, impleat ipse qui jubet. Quando ausa mortalitas Deum vocare patrem, nisi modo, quando superna virtute, hominis anima animatur interna: Nempe, per Spiritum Sancti afflatum.
Ait Christus D. Luc. 12. n. 49. Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi ut accendatur: Variè dubitant Interpretes, quid per ignem intelligatur. Terull. lib. 4. contra Marcion c. 29. intelligit Infidelium persecutiones: D. Cyrill. in Catena Apostolorum prædicationem: At D. Ambros. ad citatum locum interpretatur Spiritum Sanctum: Sed quo fine Deus voluit mittere Spiritum Sanctum, ut ignem in terram? D. Bernad. de Verbis Ilaie existimans, quod Lucifer cecidit ex Seraphico ordine, sic ait: Audi enim, quod ipse, scilicet Christus, loquatur: Ignem veni mittere in terram, quid volo nisi ut accendatur? Vult ergo Seraphim fabricari, ut ibi stet, ubi tu corrui, ut tabescas amplius, & livore proprio torquaris. Christus ait, quod venit mittere Spiritum ut ignem in terram; & ad quid iste Divinus ignis Spiritus Sancti mittitur in terram? Seraphim nomen habent ab incendio: Venit Christus ignem Spiritus Sancti mittere in terram, ut excocta humanæ putredinis scoria, purificatq; nostræ naturæ labe, homines recusat, ac transtuleret in Seraphinos: Vult ergo Seraphim fabricari: Sicut Deus ex lapidibus potest filios Abraham efformare

Andr. Cret. Spiritus S. nutritus & custos Virginis Maria. S. Odon. Cerda. 10. 1. Petr. 4. Galat. 4. Spiritus S. facit ut nos Deum habeamus, ac dicamus Patrem. D. Chrysol. Luc. 12. Tertull. D. Cyrill. D. Ambros. D. Bernad. Spiritus S. de hominibus facit Seraphinos.

QUÆSTIO III.

Quare Divinus Spiritus dicitur Paracl.

13. At Christus in præsentem: Paraclitus autem Spiritus. Unde quaestio excitatur, cur divinus Spiritus Paracl. appellatur? Cornel. à lapide cap. 9. Actor. Verl. 3. 1. Consolatione Spiritus S. ait: quod paraclitus, verbum est Græc. & tria significat, scilicet, Consolationem, exhortationem, & Patrocinium. Inde Spiritus S. Paracl. quia hæc tria sanctis præstat in multa, & magna abundantia: Quam magna multitudo dulcedinis tue, Domine, quam abscondisti timentibus te: Unde citato loco Act. 9. n. 3. dicitur de Paulo: Consolatione Spiritus S. replebatur: Syriac. Consolatione Spiritus S. que multa erat.
14. Denuntiat Christus summam, ac extremam omnium laborum, ac persecutionum tempestatem, ac procellam suis discipulis, ait enim: Ego mitto vos sicut oves inter lupos: Matth. 10. n. 16. Tradent vos in conciliis, & synagogis suis flagellabunt vos insurgunt gentes, & reges contra vos, tradet frater fratrem, & pater filium, & eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum, ita ut, qui vos interfecerit existimabit se obsequium præstare Deo; & inter hæc, ut scribitur Act. 5. n. 41. Ibant Apostoli gaudentes à conspectu Concilii: Unde illis inter tot adversa tanta animi generositas, ut nihil timerent. Ita interna consolatio, ut non tristerentur, sed gauderent: Dixerat illis Christus: Nolite cogitare, quomodo, aut quid loquamini, non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis Matth. 10. n. 20. Unde ait D. Paschal. lib. in Math. Spiritu sancto corroborati, omnia sua via, & lenia siebant, ut non ad tristitiam, sed ad gaudium contingerent. Armabatur contra faceros Apostolos omnis diabolica tyrannis, od. o. insidii, ferro, gladio, igne, equitico ac tormentis exquisitis: tamen illi interna consolatione adeo magna erant perfusi, ut illa non ad tristitiam, sed ad gaudium contingerent.
15. Magno, & ingenti supplicio, nunquam antea, nec postea viso premebatur totus generali diluvio mundus; in quo tantum genus humanum perit, præter octo animas, quæ in arca salvæ factæ sunt, consumptisque etiam omnibus animantibus terræ, ac volatilibus cali, præter pauca de qualibet specie ad illius conservationem, quæ custoditæ sunt in arca, in qua Noe cum suis debebat tanquàm inclusus in carcere & magno sanè dolore, ac tristitia, cum universi homines, in quibus multi erant cognati, amici, ac consanguinei, perirent: Recordatus

deus sua eximia pietate, volensque mundum à tanta oppressione sublevare, ac tanto supplicio eximere, Noemumque cum suis ab illo abstruso carcere liberare; Adduxit spiritum super terram Gen. 8. & imminuit aquas. Gen. 8. n. 1. Quisnam esset iste spiritus? maxime dubitant Interpretes. D. Ambros. Esse Spiritum S. contendit. D. Ambr. lib. de Noe c. 16. ubi sic ait: Non puto, hoc ita dicitur, ut spiritus nomine ventum accipiamus: neque enim ventus poterat si cave diluivum. Alioquin cum mare venis ageretur quotidie, excinanderetur profecto: Spiritus igitur virtute invisibili diluivum illud repressum esse, non dubium est; Cælesti operatione, non flatu: Unde scriptum est Ps. 103. n. 30. emittit Spiritum tuum, & creabuntur, & renovabis faciem terræ: est ergo spiritus, cujus operationi credere tu beneficio universa videntur. Erat totus mundus aquarum submersione, ac pondere maxime gravatus, & Noe cum sua familia conclusus in arca; Venit autem divin. Spiritus qui repressit diluivum, excussit aquas, Noemum cum suis eduxit foras, ut communi aère fruere, & ingenti levamine, ac eximia consolatione jucundaretur, ut lætus, ac gratulabundus, ut ait Abul. neo offerret sacrificia, indeque divini Spiritus beneficio omnia restaurantur, ac cum gaudio exultant, & lætantur, magnumque levamen recipiunt.
Ait Regius Vates Pl. 76. n. 4. Renui consolari, memor fui Dei, & delectatus sum: Prima verba: Renui consolari, Arb. & alii legunt: Nolui consolari anima mea: id est, in nulla re creata, ac huius sæculi potui invenire levamen, ac consolationem; & inde ut illam habere recordatus sum Dei, & illa inventa maxime delectatus sum. Sic Anima sancta, ut in præsentem ponderat Lotin dicebat Cant. 3. n. 1. In lectulo meo per noctes quaesivi quem diligit anima mea... per vicus & plateas quæram illum; quia in nullo alio poterat invenire requiem, & consolationem, & quisnam est iste dilectus tam vehementer exoptatus ab anima sancta, est nempe, Divin. Spiritus, qui sanctarum animarum est sponfus? D. Bern. serm. de Verbis Apost. ait: Est gaudium in deo regno Dei, est gaudium in Spiritu S. Unde ne gaudium, nisi de justitia, & pace procedit: & statim: & hoc est duplex gaudium, quod habes in Spiritu S. de memoria futurorum bonorum & malorum præsentium tolerantia. Anima sancta renuit consolari, & invenire consolationem in rebus terrenis memor fuit Divini sponis Spiritus S. in eo maxime delectata est de memoria futurorum bonorum, & malorum præsentium tolerantia.

QUÆSTIO IV.

Quare Divinus Spiritus à Christo D. dicitur, quod docebit, & suggeret omnia?

17. At Christus in præsentem suis Discipulis; quod Spiritus S. eos docebit, & suggeret omnia; ipse enim Divin. Spiritus datus est, ut ait D. Ch. ylost. in Acta, ut Magister, lux ac lumen totius Eccl. Dixit Deus Gen. 1. n. 3. Fiat lux & facta est lux: tamen ut fiat lux clara, & candida præmissus est à Deo divinus spiritus, ut haberetur Versu antecedenti: Spiritus Domini ferebatur super aquas: quia à dono Spiritus sancti venit

Gen. 8. d. Ambros. Psal. 103. Divini Spiritus beneficio omnia levamen ac consolationem habent. Plal. 76. Ambrosius. Castiod. D. Gregor. Cantic. 3. Anima sancta à se, ut in Divino Spiritu habet consolationem. D. Bernad.

Rupert.

nit, ut deor lux, quæ cuncta ostendat, ac manifestet. Rup. lib. 2. c. 12. ad sapientiam ait: Spiritus Domini ferebatur super aquas; illo quidem principio sic aquis superferebatur spiritus Dei, ut discerent fiat lux, & facta est lux.

18. Daniel. 4. Spiritus & lumen omnia abscondita penetrantur.

Nabuch. postulat à Dan. 4. n. 6. ut horribilem visionem, quam viderat, ei aperiat, & exponat, & ait ei: Ego scio, quod spiritum sanctorum. Deorum habeas in te, & omne sacramentum non est impossibile tibi, visiones somniorum, quas vidi, & solutionem eorum narra &c. Tu & Rex vidisti, & oculis percepisti, quomodo petis ut explicet & exponat ille, qui non vidit, & longe à tuo cubiculo extabat, si tu ignoras, qui vidisti, quomodo ille, qui nihil de eis agnovit: Illi ait Rex, scio quod spiritum sanctorum Deorum habeas: seu ut legit D. Cyrill. Hierosolymit. Carech. 16. Scio quod spiritus Dei sanctus est in te: Cum autem ipse cognovisset quod spiritus sanctus erat in Dan, inde pro certo habuit posse dissolvere sacramenta à se non visa nec agnita, & nihil ei esse abditum, ac reconditum; citatus D. Cyrill. Ipse viderat & nesciebat. Dic, inquit, mihi visionem quam ego vidi, & qua sit, nescio. Cernis vim spiritus S. ? Videntes nesciunt; Non videntes agnoscunt, & interpretantur: Ad cognoscendum & intelligendum, non intendas tantum ad vim tui intellectus ac ad visionem tuorum oculorum, sed omni affectu intende tibi comparare virtutem Divini spiritus, quæ non visa percipias, & sine illa, visa non capies, ac intelliges.

D. Cyr. Hic.

19. Aliam comprobationem huius veritatis nobis dat idem Sanctus Doctor. Cum lapidaretur Steph scribitur de eo Act. 7. n. 55. Cum autem esset plenus spiritu sancto, vidit gloriam Dei & Jesum stantem à dextris Dei. Valde mirabilis sane tanta oculorum perspicacitas; Steph. existens in terra, transvolat super cælum & penetrat ipsum empyreum, & pervenit visu ad supremum majestatis solium & videt Jesum stantem à dextris Dei: Unde illi tanta acies oculorum, ut ad tam alta, & sublimia perveniat? Erat autem Stephanus plenus spiritu sancto: De spiritu, S. assistentia tantum lumen habuit, ut omnia penetraret, & nullum sacramentum esset ei occultum, ac abditum. Idem D. Cyrill. Hierosolymit.

Astor. 7.

Lumine Divini spiritus omne abditum penetratur.

D. Cyr. Hierosolymit.

resol. Carech. 17. ait: Vidit calos apertos, vidit & filium hominis stantem à dextris Patris. Vidit autem non sua virtute, sed ut inquit scriptura, cum esset plenus spiritu sancto, suspiciens calum vidit gloriam Dei. Expende: Non sua virtute, sed cum esset plenus spiritu sancto.

Tamen tanta mentis perspicacia à spiritu sancto non communicatur omnibus, sed tantum terrena contemnentibus; & iis qui super ea elevantur, ait Isa. 42. n. 5. Hæc dicit Dominus Deus creans calos, & extendens eos: firmans terram, & que germinant ex ea, dicit statum populo, qui est super eam, & spiritum calcantibus eam: Nota ultima verba spiritum calcantibus eam. Proponit Propheta agens de mundi creatione duo, quæ Deus hominibus contulit, statum, nempe, & spiritum. In statu animam rationalem intelligit, quo Deus inspiravit in faciem spiraculum vita: Gen. 2. n. 7. In spiritu autem intelligitur Divin. spiritus, qui per sua dona homini communicatur. Afflatus, seu anima rationalis omnibus datur; qui hoc communi aëre super terram degunt; spiritus autem, non omnibus, sed illis tantum, qui terrena contemnentes valent ea conculcare: Conculcantibus eam; Quod ab ipso Divino spiritu venit, ut homo terrena dimittens, valeat evolare ad cælestia. D. Irenæus lib. 5. cap. 12. ait: Aliud est afflatus vitæ, qui & animale efficit hominem, aliud spiritus vivificans, & spirituale efficit eum, & ideo ait Isa. dedit statum populo qui super terram est, & spiritum his, qui calcant illam, Afflatus communiter omni, qui super terram est, populo datus, spiritum autem proprie his, qui conculcant terrenas concupiscentias.

20.

Isai. 42.

Contemnentibus terrena illuminantur spiritu S.

D. Iren.

21.

Hinc David vehementer exoptans clamabat Pl. 54. n. 7. Quis dabit mihi pennas sicut columba: ad volandum in altum aptiores videntur pennæ aquilæ, quàm columbæ; cur has exoptat, & non potius illas? Non quarebat pennas columbæ naturalis, sed Divini spiritus, quibus elevaretur à terrenis ad cælestia, ut ibi perfectam haberet requiem. Divus Ambrosius lib. 1. de Virgin. ait: Sume igitur alas Virgo, sed spiritus, ut supervoles vitia, si contingere cupis Christum.

Plalm. 74. Spiritu S. elevantur à terrenis ad requiem.

D. Ambros.

vestrum impleatur. 12. Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem sicut dilexi vos. 13. Ma jorem hæc dilectione nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis. 14. Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio vobis. 15. Jam non dico vos servos: quia servus nescit quod fecit Dominus ejus. Vos autem dixi amicos: quia omnia quæcumq; audivi à Patre meo, nota feci vobis. 16. Non vos me elegistis, sed ego elegi vos: & posui vos, ut eatis & fructum afferatis, & fructus vester maneat, ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis. 17. Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. 18. Si mundus vos odit, scitote quia me priorem vobis odio habuit. 19. Si de mundo fueris mundus quod suum erat diligeret: quia verò de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus. 20. Memento sermonis mei quem ego dixi vobis, non est servus maior Domino suo, si me persecuti sunt, & vos persequentur. Si sermonem meum servaverunt, & vestrum servabunt. 21. Sed hæc omnia facient vobis propter nomen meum, quia nesciunt eum qui misit me. 22. Si non venissem, & locutus fuisset eis, peccatum non haberent: nunc autem excusationem non habent de peccato suo. 23. Qui me odit, & Patrem meum odit, 24. Si opera non fecissem in eis quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent. Nunc autem & viderunt, & oderunt & me, & Patrem meum. 25. Sed ut adimpleatur sermo qui in lege coram scriptus est: quia odio habuerunt me gratis. 26. Cum autem venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis à Patre, spiritum veritatis, qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me. 27. Et vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis.

ARGUMENTUM CUM Remissionibus.

Primò Vers. 1. Ait Christus se esse vitem: discipulos suos palmites: ideoque in eo debent manere ut fructu salutis proferant; quod explicavi to. 5. c. 14. & hic etiam dicam.

Secundò Vers. 12. Commendat dilectionem proximi, inter mundi persecutiones, quas prædicit vers. 20. quod totum habetur explicatum tom. 5. lib. 7. c. 15.

Tertio Vers. 26. Promittit spiritum Paraclitum, ut eis de se ipso det testimonium; quod expendi citato tom. 5. lib. 7. c. 16.

Vitis & Palmites.

QUESTIO I.

Quare Christus D. dicitur Vitis.

I. Textus.

Ait Christus D. in presenti: Ego sum vitis, vos palmites; qui manet in me, & ego in eo, hic fructum multum: Ubi Dominus se dicit vitem, & discipulos suos palmites; pro quo multas dedi rationes citato c. 14. Nunc verò adde: Christus dicitur vitis, qui & terra est, de vite inter petrarum scissuras sæpè sæpius præclarissimi palmites exurgunt, qui facundissimos, ac abundantissimos fructus proferunt, sic & justis, ac sanctis in Christo radicatis inter persecutionum lapides excellentissimos justitiae fructus germinant, ut elegantissime dicitur August. hom. 1. de S. Steph. considerans solum inter lapidum torrentes, & ait: Virebat Sylveira in Evang. Tom. VI.

Vinea Justorum à persecutionibus dilatatur.

D. August.

Steph. de Christo sicut sarmentum de vite. Miraris fructum de sarmento pendens, vide sarmentum in vite manentem: Era Steph. die aliquid Judæus, ut incipias lapidari, & possis coronari. Facula verba, & excipe saxa. Erat Steph. sarmentum in vite Jesu manens, ut magnis fructibus abundet, exiguntur lapides non quibus obruatur, ac deprimatur, sed ut inde Christum prædicans exurgat ad coronam: Dic aliquid Judæus, ut incipias lapidari, & possis coronari.

Ait Job. 8. n. 17. de felicitate justorum agens: Super acervum petrarum radices ejus densabuntur, & inter lapides comorabuntur, Septuag. legunt: In congregatione lapidum dormit, in medio silicium vivet. Arab. super undas extenduntur: Quid est quod justus inter silices, ac durissima saxa vivit, & extenditur? sæpe videbis vineas in locis petrosissimis, quorum nulla videtur terra, sed solum saxa, petræ, & rupes apparent, & inter hæc palmes non suffocatur, sed vividissime germinat, dilatatur in folia, & aureos racemos profert, quibus hominum divitiarum maxime crescant, & augentur: Sic & justus non in molli terra, sed inter durissima persecutionum saxa & lapides crescit, & dilatatur in uberes fructus ad comparandas divitias cælestis patriæ.

Ait Isaïas. 65. n. 10. Vallis Achor in cubile armentorum populo meo, qui requisierunt me: loquitur Propheta de iustis, ac sanctis, qui toto corde suo requisierunt me: scilicet deum, ad observanda ejus mandata, & præcepta; & quilibet assignabitur locus, ac cubile ovibus, ac armentis ipsius Dei. Vallis Achor: in qua, nempe, Achor dans gloriam confessus est suum peccatum, & à populo lapidatus est. Iosue. 7. n. 25. Vallis ergo Achor, ubi congeries lapidum extant, datur in cubile, ac domum populi Dei, ac ejus electorum. Vix unquam facundior situs invenitur, ut crescant dei ovium armenta, ac divina germina, ut inde homin. felicitates adolescant. D. Ephrem, inde maxime ubi saxa durities, & vitæ asperitas splendet. Ex quo monet B. Ephrem Parencl. 40. Arborem malisia excide, & pro ea arborem vitæ planta presiosam, inquam, cruce m. s. f. em. & expetit.

Job. 8. tu ag. Arabic.

Ex duritia lapidei confusio: sanctitas iustorum.

Iosue. 7.

Inter lapidum asperitates iusti creatur.

GGg expetit

CAPUT XV.

1. Ego sum vitis vera: & Pater meus agricola est. 2. Omnem palmitem in me, non ferentem fructum, tollet eum; & omnem qui fert fructum, purgabit eum, ut fructum plus afferat. 3. Jam vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. 4. Manete in me, & ego in vobis. Sicut palmes non potest ferre fructum à semetipso, nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis. 5. Ego sum vitis: vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. 6. Si quis in me non manserit, mittetur foras sicut palmes, & arefcet, & colligent eum, & in ignem mittent, & ardet. 7. Si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint: quodcumque volueritis petetis, & fiet vobis. 8. in hoc clarificatus est Pater meus, ut fructum plurimum afferatis, & efficiamini mei discipuli. 9. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos: manete in dilectione mea. 10. Si præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea, sicut & ego Patris mei præcepta servavi, & maneo in ejus dilectione. 11. Hæc locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, & gaudium vestrum